

Na světě existuje spousta institucí a agentur, které zkoumají veřejné mínění. Zcela běžně se dočteme, jakému politikovi lidé fandí a kterého mají plné zuby. Dovíme se, kolik se v rodinách utrácí za vánoční dárky. Nedávno u nás proběhla dokonce anketa, zda jsou lidé šťastní a odkud se jejich štěstí bere. Zatím jsem ale neslyšel o výzkumu, který by zjišťoval, jak hodně spolu lidé hovoří. A přitom by to byl tak krásný dotazník! Zda spolu lidé mluví málo či hodně, zda více hovoří v zaměstnání nebo doma, zda se jim daří vyjádřit vše, co potřebují. A jestli si umíme jednoduše v klidu popovídat bez nějakých podpůrných prostředků. Jestli se dohovojíme napříč generacemi. Jestli toužíme po větší pozornosti nebo jestli nám stávající míra dialogu stačí.

Moderní věda a technika nám vylepšila a pořád ještě vylepšuje spoustu různých věcí. Ale vylepšila i obsah komunikace? Ano, komunikovat je snadné – sáhnu do kapsy, vytáhnu mobil, párkrát ťuknu a rázem mohu mluvit s kamarádem v Kanadě. (Tedy pokud na to mám dost peněz.) Z technického hlediska můžeme komunikovat takřka bez potíží. Ale máme o čem komunikovat? Umíme spolu mluvit? Umíme spolu rozmlouvat nikoliv povrchně, nýbrž jít pěkně do hloubky? Sdílet se o věcech, na kterých nám skutečně záleží, o něž opíráme svůj život. Dokážeme mluvit o svých radostech a o svých obavách? V tomto ohledu, domníváme, nám žádný technický pokrok nepomůže. Lidskou duši, lidské srdce totiž nerozvíjí technika. Lidské srdce rozvíjí prožitá, zakoušená láska. Lidskou duši skrze lásku rozvíjí Bůh.

A nyní se dostávám k Pavlovu výroku z dopisu Římanům. ***Jak mohou vzývat toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v toho, o němž neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikdo, kdo by zvěstoval?***

(14)

Máme před sebou vystupňovanou řadu otázek. Tou výchozí otázkou je vztah k Pánu Bohu. Proč někdo věří a proč někdo nevěří? Apoštola Pavla zajímá tahle otázka velice – stejně jako nás. Pavel byl misionář a pohyboval se na rozhraní mezi vírou a nevírou. Důkladně zkoumal, čeho je zapotřebí ke vzniku úcty k Bohu a ke zrodu víry. Předpokladem vzniku víry je podle

Pavla řeč, rozmlouvání – lidské slyšení a lidské mluvení.

Možná se divíme, možná se trápíme, proč je dnes tak málo víry v Boha. Asi proto, že se o něm málo mluví, vysvětlil by nám Pavel. **A jak mohou uvěřit v toho, o němž**

neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikdo, kdo by zvěstoval?

Nástrojů a prostředků, jak šířit slova myšlenky, máme nevyčerpatelné množství – knihy, časopisy, sdělovací prostředky, internet, telefony mobilní i pevné. Jak vidno, k rozkvětu víry technika nestačí. Je zapotřebí víc. Nejen se Bohu dočíst, ne o něm slýchat z dálky rozhlasových a televizních přenosů. Velmi potřebné je také slovo živého člověka. Slyšet někoho mluvit o Bohu. Slyšet někoho, komu to jsem schopen věřit. Uvidět, že pro dotyčného člověka je Bůh součástí každodenního života. Že to není teorie, nýbrž všední praxe. Potkat živého svědka Božího. Kdo může Boha dosvědčit sám na sobě. Zkrátka uslyšet naživo někoho o Bohu mluvit.

Obzvláště my, křesťané z větších církví – někdy zvaných lidové církve – se lítostivě ohlížíme do minula za plnými kostely a za košatou, mnohověstevnou církevní prací. Kolik lidí jsme oslovovali tenkrát a kolik jich oslovujeme nyní? Trpký rozdíl. V dřívějších dobách každý člověk v naší zemi (pokud nebyl žid) patřil do církve a aspoň trochu byl obeznámen s jejím učením. Tehdy asi opravdu stačilo, aby úlohu svědčit o Bohu plnili kazatelé a faráři. Každý se jednou za čas dostal do kostela a svou víru osvěžil, utvrdil. Snad to tak nějak bylo. Obyčejný věřící ani nepotřeboval o Bohu moc mluvit.

Jenže tyhle doby jsou dávno pryč. Většina obyvatelstva se s knězem, farářem, kazatelem setká jen náhodou. A křesťanské kázání neuslyší, jak je rok dlouhý. (Či spíše jak je desetiletí dlouhé, jak je život dlouhý.) Copak může potom nějaká víra vzniknout? **Jak mohou uvěřit v toho, o němž neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikdo, kdo by zvěstoval?**

Stěží vznikne víra, když o Bohu není slyšet, když se o Bohu nemluví. Kdo bude našim současníkům svědčit o Bohu?

Nejsme misionáři Pavlova formátu. Nikdo z nás se mu nemůže rovnat v úsilí uvést

Krista ve známost. A přece v něčem se Pavlovi podobáme. Stejně jako on se pohybujeme na rozhraní mezi vírou a nevírou. Stejně jako on jsme při pohledu na své blízké znepokojeni otázkou, proč někdo věří a proč někdo nevěří. A lze to změnit?

Pavel nám nabízí jednoduchou radu. Jak jsme již slyšeli: víře předchází slyšení, slyšení předchází zvěstování. Sloveso zvěstovat zní v češtině tak trochu vznešeně. Skoro jako z pohádky, kde královský posel zvěstuje po kraji novinu, že se princezna bude vdávat. Jenže to slovíčko zvěstovat znamená prostě oznamovat, mluvit. O Pánu Bohu si lidé mají zkrátka povídat. Zde vidím příležitost pro všechny dnešní křesťany. Když k mnoha uším nedolehne kázání z našich bohoslužeb, nezbyvá, než abychom se stali zesilovači, prostředníky Božího slova. Kde žijeme, tam se stáváme svědky pravého Boha. Svědčíme různým způsobem. Jak se k sobě chováme. Jak se zajímáme o druhé. Čemu se věnujeme. Jak zacházíme s penězi. A také tím, co říkáme. Nemusíme o svém vztahu k Bohu mluvit pořád, ale aspoň jednou za čas zřetelně říci. „Hele, tohle je pro mne důležité. Proto dělám to či ono, poněvadž věřím v Pána Boha. Proto chodím do kostela, proto chodím na bohoslužby, neboť tam přijímám posilu jakou ve světě nenacházím.“

Křesťanství se neobejde bez nové a nové řeči o Bohu. Bez svědectví, bez zvěstování.

Jak mohou uvěřit ti, o němž neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikdo, kdo by zvěstoval? Víím, že bývá těžké promluvit o své nejhlubší jistotě, o své nejnějnější naději. Jenže ono není hned nutné

Jít k těm nejzávažnějším tématům. Někdy stačí povídat si jen tak o životě, neboť je to život od Boha. Neboť se život odvíjí před Bohem. Už jen v pouhém otevřeném rozhovoru se skrývá obrovská síla. Obrovské bohatství. Odborníci dnes upozorňují, že mladí lidé ztrácejí schopnost vyjadřovat se. Příčinou není nějaká tajemná zhoubná nemoc. Příčinou je čas strávený před obrazovkou televizoru či počítače. Tam není třeba mluvit. Slova se řinou z přístrojů, vlastní slova není nutné hledat.

Napsal uživatel Jiří Tengler

Čtvrtek, 21 Leden 2010 14:28 - Aktualizováno Středa, 19 Květen 2010 17:22

Vnesme více naslouchání, vnesme více rozmlouvání do tohoto světa, v němž lidé přestávají umět spolu hovořit. Jeden přítel mi vyprávěl, jak spolužáci jejich dcery ohodnotili jejich rodinu. Dvě věci zaujaly malé školáky na křesťanské rodině: „Oni chodí do kostela a oni si doma povídají.“

Děkujeme Pánu Bohu, že nám dává možnost spolu mluvit. Nepromarněme darovanou příležitost. A prosíme Pána Boha, aby vstoupil do našich slov, aby promluvílo naše životní svědectví a druzí lidé aby poznali, jak dobrý je náš Bůh a jak dobré je naň spoléhat. Amen.

Jonáš 3

Kázání při ekumenickém modlitebním shromáždění 13. ledna 2010 v kostele Církve československé husitské.